

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНО-НОРМАТИВНА ДЕЙНОСТ“

Рег. № 812104-248....., екз. № 1...

..... 04.07..... 2023 г.

РЕШЕНИЕ

ОТНОСНО: Заявление за достъп до обществена информация с вх. № 812104-248/21.07.2023 г. по описа на Министерството на вътрешните работи, подадено от г-н Петър [REDACTED] Кърджилов, с адрес за кореспонденция: [REDACTED] и адрес на електронна поща: [REDACTED].

Административното производство е образувано по заявление за достъп до обществена информация с вх. № 812104-248/29.05.2023 г. по описа на Министерството на вътрешните работи (МВР), подадено от г-н Петър [REDACTED] Кърджилов, доктор по Обществени комуникации и информационни науки на Софийски университет „Свети Климент Охридски“, специалист по комуникация при рискове и кризи, член на Съюза на учените в България, квалифициран експерт към международната неправителствена организация за прозрачност в ядрената енергетика „Nuclear Transparency Watch“ и към европейската „Nuclear Consulting Group“, с адрес за кореспонденция: [REDACTED].

По реда и при условията на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) господин Кърджилов е сезирал министъра на вътрешните работи с искане да му бъде предоставена информация относно радиационната защита на населението в Република България. Заявителят е селектирал представляващи интерес за него въпроси в седем основни пункта: „1. Предварителни познания на гражданите за ситуации с висока радиоактивност. 2. Външни аварийни планове според НАПАГЯРА. 3. Сиренно-оповестителни системи в Република България. 4. Йодна профилактика с таблетки калиев йодид. 5. Евакуация. 6. Индивидуални средства за защита и 7. Информация и комуникация“.

В заявлението са посочена две форми за предоставяне на достъп до исканите информация и документи: по електронен път и в заверено от МВР копие по пощата на посочените от гражданина адреси.

Със заповед рег. № 81213-951/20.06.2023 г. министърът на вътрешните работи е определил директора на дирекция „Правно-нормативна дейност“ (ДПНД) да разглежда заявленията за достъп до обществена информация, постъпили в МВР по реда на ЗДОИ, да издава съответните решения или уведомления по тях, както и да уведомява писмено заявителя за решението.

Във връзка с постъпилото заявление, с писмо на директора на дирекция „Правно – нормативна дейност“ е изискана информация и становище от компетентните структури при

МВР – Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, дирекция „Комуникационна и информационна сигурност“ и дирекция „Отбранителна и мобилизационна подготовка“.

Търсената от заявителя информация съставлява обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), според която „обществена информация“ е всяка информация, свързана с обществения живот на Република България и даваща възможност на заявителите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените субекти. Последните са посочени в чл. 3, ал. 1 и ал. 2 на закона и министърът на вътрешните работи безспорно е сред тях.

Съобразно чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи защитата на населението при бедствия и извънредни ситуации, каквито са и ядрените инциденти, е сред основните дейности, извършвани от Министерството на вътрешните работи. Основните правила за планиране и осъществяване на защитата в случай на ядрена или радиационна авария в Република България са установени в Закона за защита при бедствия (ЗЗБ, обнародван в Държавен вестник, бр. 102 от 19 декември 2006 г.), Закона за безопасното използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ, обн., ДВ, бр. 63 от 28 юни 2002 г.), Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, Наредбата за радиационна защита и Наредба № 28 на министерство на здравеопазването за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария и др.

От гледна точка на Закона за достъп до обществена информация, съдържащата се в изброените закони и подзаконовни нормативни актове информация, съставлява официална информация. Според правилото, указано в чл. 12, ал. 1 от ЗДОИ, достъпът до официална информация, която се съдържа в нормативни актове, се осигурява чрез обнародването им. При искане на достъп до официална информация, която е обнародвана, съответният орган е длъжен да посочи изданието, в което тя е обнародвана, броя и датата на издаване (ал. 4).

Останалата информация, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации, съставлява „служебна информация“ и достъпът до нея по принцип е свободен.

В случая исканата обществена информация (официална и служебна) не съдържа лични данни и не представлява държавна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ). Търсената информация не съставлява и служебна тайна, тъй като не е включена в Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като служебна тайна, обявен със заповед № 8121з-878/24.07.2015 г. на министъра на вътрешните работи, изменена и допълнена със заповед № 8121з-1433/24.11.2017 година.

По изложените съображения на господин Кърджилов следва да се предостави пълен достъп до наличната в Министерството на вътрешните работи информация по представляващите интерес за него направления от дейността на ведомството, чрез посочените в чл. 12 и чл. 13 от ЗДОИ способи.

Относно пункт 1. „Предварителни познания на гражданите за ситуации с висока радиоактивност. По какви начини, в кои населени места, в какви локации и колко често специализираните държавни органи работят с гражданите за създаване, както и за опресняване на необходимите предварителни познания с цел стриктно изпълнение от гражданите на защитни мерки за ограничаване на вредните последици за тях в случай на

извънредни ситуации с повишена радиоактивност в околната среда? По-конкретно: По какъв начин се изпълняват разпоредените за министъра на вътрешните работи задължения за обучаване и информиране на населението според чл. 21, ал. 7, т 5, 6 и 7 и чл. 41, ал. 1, 2 и 3 от Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария (НАПАГЯРА), предвид факта, че във време на близка до България война, със заявени реални рискове от атака на ядрени съоръжения и използване на ядрени оръжия, цялата територия на нашата страна следва да се възприема като „зона за неотложни защитни мерки“, според дефиницията в Наредбата.“

Превантивната дейност с цел намаляване риска от бедствия, в т.ч. и ядрена авария, е уредена в глава Втора на Закона за защита при бедствия. В Министерството на вътрешните работи тя се осъществява чрез органите за пожарна безопасност и защита на населението в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението при МВР.

Органите за пожарна безопасност и защита на населението (ПБЗН) осъществяват превантивна дейност по ред, определен в Наредба № 8121з-758 от 22 октомври 2014 г. за осъществяване на превантивна дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението на Министерството на вътрешните работи (Обн., ДВ, бр. 90 от 30 октомври 2014 г.). Превантивната дейност се осъществява чрез информационно-разяснителна дейност и обучение на населението за предотвратяване на пожари, за формиране на необходимото поведение при пожари, бедствия и извънредни ситуации, в т.ч. и ядрен инцидент, и за прилагане на необходимите защитни мерки, включително практическа подготовка (провеждане на тренировки и учения) на органите на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението. Превантивната дейност се провежда от териториалните структури на ГДПБЗН по места в цялата страна, като обучението, тренировките и ученията обхващат различни тематики, включително ядрени и радиационни аварии.

В допълнение към горното, информация за поведение, действия и прилагане на необходимите защитни мерки от населението, включително и в зоната за неотложни защитни мерки при радиационна авария, могат да бъдат намерени на интернет страницата на ГДПБЗН на следния електронен адрес: <https://www.mvr.bg/gdpcbzn/info-center/pravila-povedenie/pri-radiac-avarii>

В МВР - ГДПБЗН не се обработва и съхранява систематизирана информация по зададените в заявлението критерии за честота и брой на проведените от органите за ПБЗН обучения по населени места конкретно по темата за ядрени и радиационни аварии.

Съгласно чл. 15 от Наредба № 8121з-758 от 22 октомври 2014 г., ГДПБЗН участва в планирането, подготовката и провеждането на пълномащабно аварийно учение и аварийни тренировки на ЕСС за прилагане на външния аварийен план на АЕЦ "Козлодуй" поне веднъж на 5 години. Тези учения на национално ниво се провеждат по заповед на министъра на вътрешните работи.

На областно и общинско ниво тренировките и ученията за проиграване на плановите за защита при бедствия, включително частта за ядрена и радиационна авария се провеждат по заповед съответно на областния управител и кмета на община. Органите на ПБЗН на СДПБЗН/РДПБЗН участват в планирането, подготовката и провеждането на пълномащабни учения за проиграване на областните и общински планове за защита при бедствия.

Органите за ПБЗН оказват методическа и експертна помощ на териториалните органи на изпълнителната власт по отношение на защитата при бедствия, подпомагат

обучението по защита при бедствия на органите на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението, включително обучението в системата на предучилищното и училищното образование и в системата на висшето образование.

Задълженията на министъра на вътрешните работи по чл. 21, ал. 7, т. 5-7 и чл. 41 от Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария (Обн. ДВ. бр. 94 от 29 Ноември 2011г., изм. ДВ. бр.57 от 28 Юли 2015г., изм. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2017 г.) се изпълняват чрез органите за ПБЗН.

Относно пункт 2: „Външни аварийни планове според НАПАГЯРА. *Съществуват ли разработени външни аварийни планове за всички области, координирани от министъра на вътрешните работи и утвърдени със заповеди от областните управители според чл. 9 от НАПАГЯРА? За кои области и общини в страната съществуват такива планове, според разпоредбата на чл. 16, ал. 2 от НАПАГЯРА и чл. 9 от Закона за защита при бедствия? Молим Ви да посочите къде са достъпни тези аварийни планове за обществеността?“.*

Аварийното планиране е създаване на система от мерки за защита, които да бъдат приложени в случай на ядрена или радиационна авария, като основната цел е защита на персонала, населението и околната среда от вредното въздействие на йонизиращите лъчения.

В Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) се съдържат изискванията за разработване на аварийни планове за защита при бедствия на национално, областно и общинско ниво, които задължително съдържат част, отнасяща се за ядрена и радиационна авария. В тези планове се определят както мерките за защита на околната среда, така и необходимите действия на институциите, които са част от Единната спасителна система на Република България.

Допълнително в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, за ядрени съоръжения, обекти и дейности с йонизиращи лъчения са установени изисквания за изготвяне на вътрешни аварийни планове, които определят мерките за защита на персонала и действията, предназначени за смекчаване на последствията от авария.

Аварийните планове на всички нива се изготвят с отчитане на взаимните им връзки, като целта е постигане на единен и координиран механизъм на действие, гарантиращ ефективна защита.

Съгласно Наредба № 8121з-758 от 22 октомври 2014 г. и във връзка с чл. чл. 9, ал. 3 от Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария, Столична дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и Регионалните дирекции "Пожарна безопасност и защита на населението" (СДПБЗН/РДПБЗН) към ГДПБЗН при МВР осъществяват методическата и експертната помощ при планирането на защитата при бедствия на общинско и областно ниво при разработването на плановете за защита при бедствия.

Националният план за защита при бедствия е приет с Решение № 973 на Министерския съвет от 2010 г. от действалия към онзи момент Съвет за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет. Изменен е с Решение № 1004 на Министерския съвет от 12 декември 2012 г. Консолидираният му вариант е публикуван в Портала за обществени консултации, поддържан от Министерския съвет, в раздел Стратегически документи, достъпен на следния електронен адрес: <http://www.stgategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=2995>.

С Решение № 767 на Министерския съвет от 14 септември 2012 г. към Националният план за защита при бедствия е добавена част 3: Външен аварийен план на АЕЦ

„Козлодуй“. Решението е изменено с Решение № 509 на Министерския съвет от 17 юли 2014 г. В поддържания от Министерския съвет Портал за обществени консултации е публикуван консолидираният му вариант (електронен адрес: <http://www.stgategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=4868>).

С Решение № 6 от 4 януари 2023 г. Министерският съвет е възложил на министъра на вътрешните работи да създаде организация за преразглеждане и актуализиране на Националния план за защита при бедствия.

На регионално ниво (по области и общини) разработването и утвърждаването на плановете за защита при бедствия е задължение на областния управител и кмета на съответната община (чл. 64 и чл. 65 от ЗЗБ). Аварийните плановете по чл. 9, ал. 1 от Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария са част от областните и общински плановете за защита при бедствия по чл. 9, ал. 1 от ЗЗБ.

Областните и общинските плановете за защита при бедствия са налични в съответните областни и общински администрации. Съгласно изискванията на чл. 9, ал. 20 от ЗЗБ, областните и общинските плановете за защита при бедствия, следва да се публикуват на интернет страницата на съответната областна и общинска администрация.

Относно пункт 3. “Сиренно-оповестителни системи в Република България. В колко населени места в България са налични изправни и качествени сиренни системи за ранно предупреждение на гражданите в случай на извънредна ситуация с висока радиоактивност в околната среда? В кои градове и села в страната са налични сиренно-оповестителни системи? Извършвани ли са, за всяко едно населено място в България, тестове и изследвания дали гласовите съобщения от сиренните системи се чуват добре, както и дали се разбират достатъчно ясно от гражданите? Ако има такива тестове и изследвания, молим да ни предоставите всички документи за тях.”

Чрез Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама – фон в Република България (BULRaMo) се извършва непрекъснато наблюдение на радиационния гама-фон. Сървърът ѝ се намира в Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) към Министерство на околната среда и водите, а изнесени допълнителни точки за наблюдение има и в Агенцията за ядрено регулиране и в ГДПБЗН-МВР (заради възможността за денонощно наблюдение). Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама – фон се състои от 35 локални мониторингови станции, измерващи мощността на дозата. Станциите са разположени по цялата територия на страната, работят в непрекъснат режим и изпращат данни в реално време за състоянието на радиационния фон в централната станция в ИАОС на всеки 10 минути.

В Република България функционира и Национална система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО) на населението. Органите, отговорни за функционирането ѝ, както и комуникационните канали и технически средства, чрез които се осъществява това ранно предупреждение, са детайлно регламентирани с подзаконов нормативен акт – Наредбата за условията за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност, приета с Постановление № 48 от 01.03.2012 г. на Министерския съвет и обнародвана в Държавен вестник, брой 20 от 9 март 2012 г., последно изменение – ДВ, бр. 47 от 24 юни 2022 година.

НСРПО на населението представлява централизирана комуникационно-информационна система за извършване на ранно предупреждение и оповестяване чрез разпространяване на навременна и значима информация посредством електронни сирени с дистанционно управление, позволяваща на застрашените от опасност хора, общности и организации да се подготвят и да действат по подходящ начин, с цел намаляване на възможните вреди или загуби вследствие на бедствия, аварии и въздушна опасност. Системата използва 3 алармени сигнала – 2 военновременни и 1 мирновременен, както и 14 предварително записани гласови съобщения.

Към момента НСРОП на населението е изградена в 12 областни града (София-град, Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Пазарджик, Монтана, Смолян, Кърджали, Враца и Стара Загора), в два общински града (Гълъбово и Царево), в гр. Ахтопол, в с. Лозенец и във всички населени места, намиращи се в 30 километровата зона за неотложни защитни мерки (ЗНЗМ) на АЕЦ „Козлодуй“. Изградени са общо 869 сирени, осигуряващи автоматично покритие на зоните с необходимото звуково налягане. В изпълнение на Наредбата, посочена по-горе, НСРПО се тества два пъти годишно – в първия работен ден на месец април и на месец октомври, както и на 2 юни.

Към НСРПО има напълно интегрирани 70 броя Локални Контролни Възли на Локални Системи за Оповестяване (ЛСО) в обектите, посочени в чл. 35 от Закона за защита при бедствия, чиято дейност създава опасност от възникване на бедствие, с общо 178 сирени.

До момента е осигурено оповестяването на 39.33 % от населението на Република България със съвременни оповестителни системи.

Министерство на вътрешните работи чрез функционално компетентната си структура изпълнява проект „Разширение на системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на ниво LAU и модернизация на СРПО на органите на изпълнителната власт“, финансиран по ОПОС 2014-2020 г., с основна дейност частично изграждане на общинско ниво на сиренни системи в 106 общински центрове в области с изградена сиренна система в областния център, които ще се интегрират с Националната система за ранно предупреждение и оповестяване. Планирано е също извършването на ъпгрейд на съществуваща система. Сроктът за изпълнение на проекта е краят на 2023 година.

В останалите населени места в страната е налична и се използва сиренна система, която включва 3 352 броя електромеханични сирени тип С-40 с централизирано или местно задействане. Тези сирени функционално използват само сигналите за въздушна опасност и за отбой на въздушна опасност. Тестват се ежегодно на 2 юни – Дена на Ботев.

Планирано е и е създадена необходимата организация през новия програмен периода на ПОС 2021 – 2027 г. Министерството на вътрешните работи да участва с проект, предвиждащ доизграждане на сиренната система на областно ниво във всички областни градове.

Всички съоръжения от сиренната система се поддържат в техническа изправност от служители в дирекция „Комуникационна и информационна сигурност“ при МВР.

При провеждане на тестовете по НСРПО чрез служителите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ при МВР и от общините се събира информация за качеството на излъчените съобщения и на акустичните сигнали. По райони се обсъждат резултатите от тестовете, както и чуваемостта и разбираемостта от гражданите на излъчените сигнали. Констатираните проблеми се отстраняват своевременно и системите са годни за ползване по предназначение.

Относно пункт 4. „Йодна профилактика с таблетки калиев йодид. *В случай на решение на министъра на здравеопазването за йодна профилактика при извънредна ситуация с висока радиоактивност в околната среда, има ли налични достатъчно на брой годни таблетки калиев йодид за всички български граждани, за временно пребиваващи чужди граждани и гости на страната? Колко на брой са наличните таблетки калиев йодид? С какъв срок на годност са таблетките и колко често се подменят с нови? Къде се намират физически тези таблетки и по какъв начин се съхраняват? Има ли налични таблетки във всяко едно населено място в страната? В кои градове и села има налични годни таблетки калиев йодид? В случай на инцидент с висока радиоактивност, как точно ще се извърши раздаването на таблетките калиев йодид на гражданите, предвид опасността от уязвимост при контакт с радиоактивните изотопи в атмосферата, ако гражданите трябва да отидат да ги получат в определени пунктове? Съществува ли някъде, предвид реализирането на качествена и сигурна подготовка за реакция, предварително достъпна за всички граждани информация за това как и къде могат да получат таблетки калиев йодид при нужда. Молим Ви да ни предоставите конкретни планове, разписващи процедурата и дейностите по разпространяване и раздаване на таблетки калиев йодид в отделните населени места в страната.“*

Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 3 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), индивидуалните средства за йодна профилактика на населението се планират, закупуват, подновяват и предоставят на общините от Министерство на вътрешните работи. ГДПБЗН, като основна национална специализирана структура на МВР, периодично предприема стъпки за подновяване на индивидуалните средства за йодна профилактика на населението.

Осигурени са индивидуални средства за йодна профилактика на населението и са предоставени в собственост на следните области: Видин, Враца, Монтана, Габрово, Русе, Силистра, Стара Загора и Софийска област, както и частично за областите Велико Търново, Ловеч и Плевен със срок на годност до 2024 година. За останалите региони от страната, през 2022 г. са закупени нови таблетки калиев йодид, със срок на годност до 2027 година и също така, са предоставени в собственост на съответните общини.

Предвиден е и оперативен резерв от индивидуални средства за йодна профилактика, като този резерв е разпределен в четири териториални звена на ГДПБЗН при МВР.

Наличните годни таблетки калиев йодид са в достатъчно количество, включително и за чужди граждани и временно пребиваващи гости на страната.

Указаният от производителя срок на годност на таблетките е пет години, след изтичането му, същите се подменят с нови.

Йодната профилактика, като защитна мярка, се извършва съгласно критериите за прилагане на защитни мерки, заложиени в Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария и Наредба № 28 за условията и реда за медицинско осигуряване и здравни норми за защита на лицата в случай на радиационна авария, издадена от Министъра на здравеопазването (обнародвана в Държавен вестник, брой 84 от 17 октомври 2006 г.).

Приемането на таблетките калиев йодид се извършва съгласно инструкцията за употреба на производителя, приложена в опаковката.

Процедурите за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане и предоставяне на таблетките калиев йодид, съставляващи индивидуални средства за йодна профилактика, са

регламентирани с Наредбата за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържани, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита – подзаконов нормативен акт, обнародван в Държавен вестник, брой 5 от 20 януари 2009 година.

Предвидено е, че раздаването на индивидуалните средства за йодна профилактика на населението се извършва по разпореждане на ръководителя на Националния щаб за изпълнение на Националния план за защита при бедствия по предложение на министъра на здравеопазването, като в това разпореждане се определят времето на започване на профилактиката и нейната продължителност. Йодната профилактика не отменя необходимостта от прилагането на всички други мерки за защита.

Създаването на организация за раздаването на таблетките е предмет на общинските планове за защита при бедствия. Съгласно Наредбата за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита, кметовете на общините изготвят логистични схеми за предоставянето на индивидуални средства за защита на населението при необходимост, които се актуализират ежегодно. Логистичните схеми, следва да са налични в съответните общински администрации.

Относно пункт 5. „Евакуация. *При необходимост от евакуация в ситуация с висока радиоактивност в околната среда, по какви начини, посредством какви информационни средства и комуникационни канали, и чрез какви точно сигнали и съобщения, такава информация трябва да бъде съобщена на гражданите. Съществуват ли отделни конкретни планове за евакуация за всяко едно населено място в страната в случай на инцидент с висока радиоактивност? Колко и кои точно населени места разполага с планове за евакуация? Молим да ни предоставите достъп до плановете и процедурите за евакуация за всички градове и села, за които такива планове и процедури съществуват.*“

Съобразно легалната дефиниция, дадена в § 1, т. 20 от Допълнителните разпоредби за Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), "Евакуация" е организирано извеждане на хора и животни от застрашени райони и настаняването и осигуряването им в безопасни места.

На основание чл. 53, ал. 3 от ЗЗБ, с Постановление № 237 от 2012 г. на Министерския съвет на Република България е приета Наредба за условията и реда за провеждане на евакуация и разсредоточаване, обнародвана в Държавен вестник, брой 103 от 28 декември 2012 г. (НУРПЕР). По естеството си същата представлява подзаконов нормативен акт и от датата на влизането ѝ в сила – 28 декември 2012 г. е задължителна за всички физически и юридически лица в Република България.

Съгласно чл. 6 от НУРПЕР организираната евакуация на хора и животни се извършва чрез сборни евакуационни пунктове (СЕП), евакуационни центрове (ЕЦ) и места за настаняване (МН). Юридическите лица и едноличните търговци, включени в разчетите за евакуация и разсредоточаване, предоставят при поискване планираната помощ. Физическите лица са длъжни да спазват установения ред за провеждане на евакуация и разсредоточаване и да оказват съдействие.

В чл. 9, ал. 1 от НУРПЕР е указано, че евакуацията и разсредоточаването се планира на общинско, областно и национално ниво, като към съответните части от плановете за защита при бедствия по чл. 9 от ЗЗБ, включително и в частта за ядрена или радиационна авария, се изготвят съответните разчети за евакуация и разсредоточаване. Както вече беше посочено в предходните раздели, Националният план за защита при бедствия, в т.ч. и част III към него: Външен аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“, са публично достъпни на в Портала за обществени консултации, поддържан от Министерския съвет на Република България в раздела

„Стратегически документи (<http://www.stgategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=4868> и <http://www.stgategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=2995>).

Действащото в Република България законодателство не съдържа норми, задължаващи МВР да събира и съхранява данни за населените места в страната, разполагащи с планове за евакуация. Разчетите за евакуация и разсредоточаване в случай на бедствие/авария са част от съответните областни или общински планове за защита при бедствия, които са публикувани на сайта на съответната администрация.

Важно е да се има предвид, че защитните мерки за населението, сред които е и евакуацията, се прилагат единствено и само по разпореждане на Националния щаб и по решение на кмета на общината, областния управител или на Министерския съвет.

Според чл. 24 от НУРПЕР, оповестяването на населението в застрашени райони се извършва чрез: Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението; локалните системи за оповестяване в обектите; електронните съобщителни мрежи и/или услуги на предприятия, осъществяващи електронни съобщения по заявка на МВР; комуникационната среда на МВР и други ведомства и организации; ресурсите на единната спасителна система и местните средства за масово осведомяване; други средства за оповестяване. Според чл. 25 от същата наредба съобщението за евакуация трябва да съдържа: издаващ орган; дата и час на издаване; точно описание на бедствието или опасността и район, който е или е вероятно да бъде засегнат; указания за евакуация съгласно разчетите, евакуационни маршрути, както и какво евакуиращите се да вземат със себе си; време на следващото съобщение.

Относно пункт 6. „Индивидуални средства за защита (ИСЗ). 1. Съществуват ли реално в българските кметства и районни служби ПЗЗН, изброените в дилпяната, качена на сайта на МВР, четири вида индивидуални средства за защита: граждански противогаз, детски противогаз, респиратор, защитна камера? 2. Какви бройки от тези четири вида защитни средства са налични, по колко броя и в кои точно кметства и районни служби ПЗЗН в България? 3. Как българските граждани могат да си набавят такива защитни средства според нуждите на всяко семейство и домакинство? 4. Предвижда ли се осигуряване на други ИСЗ за гражданите, например на защитни облекла, както разпорежда чл. 33, ал. 1, т. 6 от Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност? 5. Как точно се изпълняват задълженията, разпоредени в чл. 21, ал. 7, т. 13 от НАПАГЯРА, според която министърът на вътрешните работи контролира ли поддържането в готовност на индивидуалните и колективните средства за защита на населението? Какви точно, колко на брой ИСЗ контролирате, годни ли са те за използване, къде се намират и как ще бъдат раздадени в случай на ядрена авария или атака?“

Министърът на вътрешните работи, респективно Министерството на вътрешните работи, не са задължени по силата на закон или подзаконов нормативен акт да събират статистически данни за наличните в страната индивидуални средства за защита. Поради това и не са задължени субекти по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ за предоставяне на исканата в т. 6.2 от заявлението обществена информация.

С разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), законодателят е възложил създаването, съхраняването, обновяването, поддържането, предоставянето и отчитането на запасите от ИСЗ на различни правни субекти, а именно: на Министерството на вътрешните работи – за оперативен резерв; на кметовете на общините – за

служителите от общинските администрации и за населението в общината; на органите на изпълнителната власт – за работниците и служителите от съответната администрация и на собствениците, управителите или изпълнителните членове на търговски дружества и еднолични търговци – за работниците и служителите им.

Редът за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на индивидуалните средства за защита на населението от изброените по-горе субекти е определен в подзаконен нормативен акт и това е Наредбата за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита (НРССОППОЗИСЗ). Последната е приета с Постановление № 3 от 10.01.2009 г. и е обнародвана в Държавен вестник брой 5 от 20 януари 2009 година.

Видовете индивидуални средства за защита са изчерпателно изброени в чл. 2 от НРССОППОЗИСЗ. Като такива са определени не само средствата за защита на дихателните органи (филтриращи и изолиращи противогази, детски противогази, детски защитни камери, респиратори и противопрахови маски), но и средствата за защита на кожата, в т.ч. и защитни облекла, по отношение на които е и отправеният в т. 6.4 от заявлението въпрос.

Съобразно изискванията на НРССОППОЗИСЗ (чл. 4), за обезпечаване с индивидуални средства за защита:

а) Министерството на вътрешните работи създава оперативен резерв за основните съставни части на единната спасителна система.

б) Кметовете на общини осигуряват индивидуални средства за защита за децата и учащите се в детските градини и училищата, в домовете за деца, лишени от родителски грижи, за служителите и работниците от общинската администрация, за доброволните отряди за действие при бедствие на територията на общината и за другите структури, финансирани от общинския бюджет, както и за неработещата част от населението и за служителите на чуждите дипломатически представителства на територията на общината и имат задължение за съхраняването, обновяването, поддържането, предоставянето и отчитането на индивидуалните средства за защита в съответствие с процедурите и изискванията на Закона за общинската собственост, Закона за счетоводството и съответните наредби на общината.

в) Органите на изпълнителната власт осигуряват индивидуални средства за защита на работниците и служителите от съответната администрация, а управителните органи на търговските дружества и едноличните търговци осигуряват необходимите индивидуални средства за защита на работниците и служителите си.

Видът на индивидуалните средства за защита се определя в съответствие с потенциалния риск за населението, живеещо на съответната територия, и се уточнява с териториалното звено на ГДПБЗН.

Създадените запаси от индивидуални средства за защита от изброените по-горе лица, се съхраняват в собствени складове, осигуряващи организационно и дистанционно навременното им предоставяне на лицата, за които са предназначени. В чл. 9 от НРССОППОЗИСЗ е предвидена правна възможност на населението от териториите, влизачи в границите на зони за възможно радиационно, химично и/или биологично замърсяване да се предоставят индивидуални средства за защита на отговорно съхранение по местоживеење при осигуряване на условия за тяхното съхраняване, гарантирани чрез сключването на договор за заем за послужване.

Предоставянето на индивидуалните средства за защита на населението се извършва се от посочените в предходните абзаци органи и лица по изготвени от тях логистични схеми.

Контролът по изпълнението на разпоредбите на Наредбата за реда за създаване, съхраняване, обновяване, поддържане, предоставяне и отчитане на запасите от индивидуални средства за защита се осъществява от органите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ на МВР и от териториалните ѝ звена, определени със заповед на министъра на вътрешните работи, чрез извършване на проверки.

По описания в предходния абзац ред се обезпечава и изпълнението на задължението на министъра на вътрешните работи, указано в чл. 21, ал. 7, т. 13 от НАРАГЯРА за осъществяване на контрол по отношение на поддържането в готовност на индивидуалните средства за защита на населението. Възложените на ГД „ПБЗН“ на МВР контролни функции, описани в предходния абзац, за идентични

По отношение на контрола по изграждането и привеждането в състояние на готовност за използване по предназначение на колективните средства за защита, същият се осъществява от органите за ПБЗН. Състоянието на скривалищата се проверява от контролните органи на ГДПБЗН най-малко два пъти в годината.

Списък на колективните средства за защита може да бъде намерен на електронната страница на ГДПБЗН на електронен адрес <https://www.mvr.bg/gdpbzn/info-center/справочна-информация/регистри>.

В ГДПБЗН при МВР не се съхранява информация по зададените в заявлението критерии – какви точно, колко на брой ИСЗ, къде се намират, колко от тях са годни и как ще бъдат раздадени в случай на ядрена авария.

Относно пункт 7: „Информация и комуникация. Как ще бъдат информирани за възникването и развитието на радиационен инцидент или атака граждани, които не ползват телевизор или радиоприемник? Предвиждат ли се различни канали, средства и начини за информирание и комуникация, освен двете традиционни масови медии – БНТ и БНР, посочени в сайта на МВР и в дилпаята на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД?“

Съгласно чл. 11, ал. 3 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), с цел предприемане на бързи и подходящи действия за намаляване на риска при бедствия и подготовка за реагиране от компетентните органи се извършва ранно предупреждение чрез комплекс от дейности за разпространение на спешно предупреждение към обществеността за предстоящо бедствие в определена територия. Ранното предупреждение се извършва по разпореждане на министъра на вътрешните работи, на министрите, съобразно тяхната компетентност, на областните управители, на кметовете на общини, на кметовете на населените места, на кметските наместници или на упълномощени от тях служители (чл. 11, ал. 5 във връзка с ал. 2 от ЗЗБ).

Редът за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на единната спасителна система и на населението при опасност или възникване на бедствия се определя с плановете за защита при бедствия на общинско, областно и национално ниво (чл. 9, ал. 3, т. 7 във връзка с ал. 1 от ЗЗБ).

В общата част на Националния план за защита при бедствия (<http://www.stgategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=2995>) е предвидено, че навременното оповестяване на органите на изпълнителната власт и уведомяването на населението при заплахата или възникване на бедствия се извършва чрез Националната система за ранно предупреждение и оповестяване. В допълнение, с Решение № 767 на Министерския съвет от

12 декември 2012 г., към Националния план за защита при бедствия е добавена Част 3: Външен аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“, публично достъпен на следния електронен адрес: <http://www.stgategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=4868>. Там е указано, че при възникване на авария в АЕЦ „Козлодуй“, населението в Република България се информира за развитието на аварийната ситуация и последствията от нея, за предприетите от изпълнителната власт защитни мерки и получава указания за поведение и действие чрез средствата за масова информация. Съдържанието на информацията за населението, както и редът за нейното разпространение се определят от Националния щаб, посредством формираната към него Междуведомствена информационна група.

Планът предвижда също ведомствените щабове към министерствата и ведомствата, териториалните органи на изпълнителната власт и аварийният екип на АЕЦ „Козлодуй“ да предоставят на средствата за масово осведомяване специфична информация, след съгласуване с Междуведомствената информационна група.

Планирано е и обществените електронни средства за масово осведомяване – Българско национално радио (БНР) и Българска национална телевизия (БНТ), както и операторите, разпространяващи радио- и телевизионни програми с национално покритие, да осигуряват възможност за предоставяне на ефир по всяко време на денонощието чрез преки включвания на отговорните институции или за излъчване на предварително подготвени емисии. БНР, БНТ и БТА разпространяват официалната информация, необходима за защитата на населението незабавно, без изменение на съдържанието и смисъла. Съобщенията се излъчват и на английски език, с цел уведомяване на чужденците, пребиваващи на територията на страната. Информацията за аварията и за предприетите защитни мерки, както и указания към населението се излъчват безвъзмездно.

Населението в зоната за неотложни защитни мерки получава указания по радио- и телевизионните програми, разпространявани от съответни местни оператори. За целта непосредствено след възникване на аварията се излъчват предварително подготвени указания, текстовете на които се съхраняват от операторите на радио- и телевизионните програми във всяко от застрашените населени места, съгласно областните и общинските планове за защита при бедствия. Излъчването се извършва след разпореждане на кмета на общината/щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия или на областния щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

Областните и общинските планове за защита при бедствия следва да са публикувани на официалните сайтове на съответните области или общини. МВР не разполага с информация за електронните им адреси.

За пълнота следва да добавя, че идентична на изложената в този пункт информация, е публично оповестена и на сайта на Агенцията за ядрено регулиране в раздел „Аварийен център“, рубрика „Информирание на населението в случай на ядрена или радиационна авария“ (електронен адрес: <https://bnra/bg/bg>).

В заявлението за достъп до обществена информация е посочено достъпът до търсената информация да се предостави на заявителя по електронен път, както и в заверено от МВР копие по пощата на посочения адрес. Поради това и на основание чл. 34, ал. 3 и чл. 35, ал. 3 от ЗДОИ решението за предоставяне на достъп до обществена информация следва да бъде изпратено по електронен път на заявителя на посочения в заявлението адрес на електронна поща: p.kardzhilov@gmail.com.

По изложените съображения и на основание чл. 28, ал. 2 от Закона за достъп до обществена информация във връзка с чл. 5, ал. 1 от Вътрешните правила за организация на работата в МВР по ЗДОИ

Р Е Ш И Х:

Предоставям на господин Петър [REDACTED] Кърджилов, с адрес за кореспонденция: [REDACTED] и електронен адрес: [REDACTED] достъп до поисканата обществена информация със заявление вх. № 812104-248/21.07.2023 г. по описа на Министерството на вътрешните работи. Информацията се съдържа в обстоятелствената част на настоящото решение и в посочените в същото нормативни актове и официални документи, публикувани в Портала за обществено обсъждане, поддържан от Министерския съвет.

Директорът на дирекция „Координация и информационно-аналитична дейност“ - МВР да изпрати настоящото решение на заявителя на електронен адрес: [REDACTED], като приложи към административната преписка доказателства за изпращането.

На основание чл. 40, ал. 1 от ЗДОИ във връзка с чл. 149 от АПК решението подлежи на оспорване пред съответния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

ВПД ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„ПРАВНО-НОРМАТИВНА ДЕЙНОСТ“